

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดน ไทย - กัมพูชา สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลผล และความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
$\sum D$	แทน	ผลรวมของความต่างเป็นรายคู่
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของความต่างเป็นรายคู่
μ_0	แทน	ค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่ใช้เป็นเกณฑ์ (ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม)
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ที่ได้จากคะแนนระหว่างเรียนทุกชุดผ่านเกณฑ์การเรียนรู้อย่างน้อยร้อยละ 80
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ที่ได้จากจำนวนนักศึกษาที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ที่กำหนดอย่างน้อยร้อยละ 80
$\bar{D}$	แทน	ค่าเฉลี่ยความแตกต่างของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t -distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ ($n-1$)
**	แทน	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ที่พัฒนาไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา

ตอนที่ 1. การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา

ในการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ให้มีคุณภาพระดับดี และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ผู้วิจัยได้พัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยเนื้อหา 6 หน่วยการเรียนรู้ ใช้เวลาเรียนหน่วยละ 6 ชั่วโมง รวมเวลาเรียนทั้งหมด จำนวน 36 ชั่วโมง แบ่งออกได้ ดังนี้

หน่วยที่ 1. การสื่อสารและการค้าชายแดน

หน่วยที่ 2. การตลาด

หน่วยที่ 3. ผลกระทบที่สินค้าและช่องทางการจัดจำหน่าย

หน่วยที่ 4. ธุรกิจการค้าชายแดน

หน่วยที่ 5. การกำหนดราคาและอัตราแลกเปลี่ยน

หน่วยที่ 6. คำศัพท์และการสนทนาเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า

เนื้อหาของชุดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหา ในรายวิชาช่องทางการขยายอาชีพ (อช 31001) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีเนื้อหาประกอบด้วย 1) เรื่อง การงานอาชีพ 1.1) ความสำคัญ และความจำเป็นในการขยายอาชีพ 1.2) การขยายอาชีพในชุมชน ประเทศ และโลก 1.3) การขยายกระบวนการจัดการงานอาชีพในชุมชน สังคม ประเทศ และภูมิภาคโลก 5 ทวีป 2) เรื่อง ช่องทางการขยายอาชีพ 2.1) ความจำเป็นในการมองเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ 2.2) ความเป็นไปได้ในการขยายอาชีพ 3) เรื่อง การตัดสินใจเลือกขยายอาชีพ 3.1) ภารกิจเพื่อความมั่นคงในการทำธุรกิจ

ส่วนผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของชุดการเรียนรู้ มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 การประเมินคุณภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา โดยผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพ ปรากฏผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การสื่อสารการค้า
บริเวณชายแดนไทย – กัมพูชา รายด้าน

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
	จุดประสงค์การเรียนรู้			
1	จุดประสงค์ของชุดกิจกรรมระบุชัดเจน	4.70	0.53	มากที่สุด
2	จุดประสงค์ของกิจกรรมระบุชัดเจน	4.50	0.63	มาก
3	มีความเป็นไปได้	4.23	0.56	มาก
	รวม	4.47	0.57	มาก
	เนื้อหา/ความรู้			
1	เนื้อหามีความถูกต้อง	4.57	0.73	มากที่สุด
2	เนื้อหามีความต่อเนื่อง	4.43	0.86	มาก
3	เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด	4.50	0.68	มาก
4	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์	4.43	0.86	มาก
5	เนื้อหาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.53	0.82	มากที่สุด
6	การใช้ภาษาเข้าใจง่ายไม่วกวน เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	4.37	0.85	มาก
	รวม	4.47	0.80	มาก
	กิจกรรมท้ายบท			
1	สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา	4.10	0.66	มาก
2	เวลาที่กำหนดเหมาะสม	4.53	0.63	มากที่สุด
3	มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.37	0.72	มาก
4	เรียงลำดับกิจกรรมเหมาะสม	4.50	0.57	มาก
5	ภาษาที่ใช้ชัดเจน	4.50	0.51	มาก
6	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวัน	4.63	0.62	มากที่สุด
7	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดเป็น	4.40	0.68	มาก
	รวม	4.43	0.63	มาก
	แบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้			
1	แบบทดสอบสอดคล้องกับกิจกรรม	4.40	0.68	มาก
2	มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.50	0.73	มาก
3	ครอบคลุมเนื้อหา	4.43	0.63	มาก

4	จำนวนข้อคำถามเหมาะสม	4.40	0.72	มาก
	รวม	4.43	0.69	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.44	0.67	มาก

จากตาราง 3 สรุปผลการประเมินคุณภาพ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การสื่อสารการค้า บริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.44 ซึ่งแสดงว่าชุดการเรียนรู้มีคุณภาพทั้งฉบับในระดับมาก โดยด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ และด้านเนื้อหาความรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก เท่ากับ 4.47

เมื่อพิจารณาผลการประเมินคุณภาพแต่ละรายการของแต่ละด้าน ในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้พบว่า จุดประสงค์ของกิจกรรมระบุชัดเจน มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.70 ในขณะที่ด้านเนื้อหาความรู้ พบว่า เนื้อหามีความถูกต้อง มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.57 ส่วนด้านกิจกรรมท้ายหน่วย พบว่า กิจกรรมท้ายบทส่งเสริมให้ผู้เรียนเชื่อมโยงกับการดำเนินชีวิตประจำวันมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.63 และด้านแบบทดสอบท้ายหน่วยการเรียนรู้ พบว่า แบบทดสอบท้ายหน่วยมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับผู้เรียน มีค่าคะแนนเฉลี่ยมาก เท่ากับ 4.50

ตอนที่ 2. ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย กัมพูชา ที่พัฒนาไปทดลองสอนกลุ่มตัวอย่าง

การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับ นักศึกษาการศึกษานอกระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอทาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ สรุปผลได้ ดังนี้

จากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ที่ปรับปรุงแล้วจากครั้งที่ 1) และครั้งที่ 2) ไปทดลองกับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 35 คน โดยมีนักเรียนคละกันทั้งเก่งและอ่อน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ผลประเมินแสดง ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากแบบฝึกหัดระหว่างเรียนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา

ชุดการเรียนรู้ เรื่อง	คะแนนระหว่างเรียน ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ของชุดการเรียนรู้ (รวมเต็มเฉลี่ย 60 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน ของชุดการเรียนรู้ (เต็ม 20 คะแนน)	E_1/E_2
การสื่อสารการค้าบริเวณ ชายแดนไทย - กัมพูชา	50.40 (84.00%)	16.94 (84.70%)	84.00/84.70

จากตาราง 4 สรุปได้ว่านักศึกษาทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ได้คะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 50.40 และทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 16.94 ดังนั้นจึง สรุปได้ว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา สำหรับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 84.00/84.70 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และได้ทำการปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา แล้วนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อศึกษาหาค่าประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจต่อไป

การศึกษานำผลการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย กัมพูชา ที่พัฒนาไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ที่สร้างและพัฒนาขึ้นจนมีคุณภาพระดับดี และมีประสิทธิภาพ 84.00/84.70 นำไปใช้กับนักศึกษาการศึกษานอกระบบ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยผู้วิจัยศึกษาผลการทดลองในประเด็น ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	df	p
ก่อนเรียน	40	11.30	.79	20.46**	39	.00
หลังเรียน	40	16.87	1.84			

** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ของกลุ่มตัวอย่าง โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน เท่ากับ 11.30 ส่วนคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 16.87 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนพบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3. ความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความพึงพอใจของนักศึกษาต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
	ด้านตัวอักษร ภาษา และรูปเล่ม			
1	ความเหมาะสมของขนาดตัวอักษร	4.25	.49	มาก
2	ความเหมาะสมของการเลือกใช้สีตัวอักษร	4.30	.46	มาก
3	ความถูกต้องของภาษาที่ใช้	4.35	.48	มาก
4	ความสะดวกในการเรียนรู้เนื้อหาจากชุดการเรียนรู้	4.20	.52	มาก
5	ขนาดของชุดการเรียนรู้มีความพอเหมาะ	4.13	.55	มาก
	รวม	4.25	.35	มาก
	ด้านเนื้อหาและกิจกรรมเรียนรู้			
1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.13	.46	มาก
2	เนื้อหาเรียงลำดับอ่านเข้าใจง่าย มีความครบถ้วน ทันสมัย	4.30	.52	มาก
3	กิจกรรมทุกขั้นตอนน่าสนใจ ชวนให้ติดตามไม่เบื่อหน่าย และช่วยในการจำเนื้อหา	4.05	.50	มาก
4	การได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง	3.95	.75	มาก
5	การได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	4.15	.77	มาก
	รวม	4.12	.39	มาก

	ด้านประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้			
1	การได้รับความรู้อย่างครบถ้วนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.18	.71	มาก
2	การเกิดทักษะวิธีการคิดและเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตจริง	4.23	.58	มาก
3	เกิดทักษะการสื่อสารเพื่อการประกอบอาชีพการค้า	4.03	.58	มาก
4	การพัฒนาความก้าวหน้าในการเรียนของตนได้อย่างต่อเนื่อง	3.70	.69	มาก
5	การเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการสื่อสารเพื่อการประกอบอาชีพการค้า	4.20	.69	มาก
	รวม	4.07	.46	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.14	.33	มาก

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา โดยรวมเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14, S.D. = 0.33$) เมื่อพิจารณารายด้านโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกด้าน โดยมีความพึงพอใจรวมด้านตัวอักษร ภาษา และรูปเล่ม มากที่สุด ($\bar{X} = 4.25, S.D. = 0.35$) รองลงมาได้แก่ ด้านเนื้อหาและกิจกรรมเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.39$) และด้านประโยชน์ที่ได้จากการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.46$) ตามลำดับ

ตาราง 7 เปรียบเทียบความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับเกณฑ์ที่กำหนด

ชุดการเรียนรู้	ค่าร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	t	p	ระดับ
ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การสื่อสารการค้า บริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา	85.25	4.35	.56	11.03	.00	มาก

$$**t (.01; df 32) = 2.4487$$

จากตาราง 7 พบว่า ความพึงพอใจต่อชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 คิดเป็นร้อยละ 85.25 ซึ่งอยู่ในระดับมาก จึงสรุปได้ว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (สูงกว่าร้อยละ 80) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการสื่อสารการค้าบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา มีข้อสรุปเรียงลำดับความถี่จากมากไปน้อย ดังนี้

ข้อดี

1. นักศึกษาการศึกษานอกระบบได้รับความสุขจากการเรียน (N = 28) คิดเป็นร้อยละ 84.85
2. นักศึกษาการศึกษานอกระบบมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น (N = 20) คิดเป็นร้อยละ 60.61
3. นักศึกษาการศึกษานอกระบบยังมีโอกาสช่วยเพื่อนในกลุ่มคิดตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น และตรวจสอบผลงานในกลุ่ม (N = 18) คิดเป็นร้อยละ 54.55

ข้อเสนอแนะ

นักศึกษการศึกษานอกระบบต้องการให้มีการพัฒนาชุดการเรียนแบบนี้กับรายวิชาอื่นที่มีเนื้อหายาก (N = 22) คิดเป็นร้อยละ 66.67